

BESLISVOORSTEL RAAD LAREN

Van	Gemeente Laren – College van B&W
Aan	Gemeenteraad
Portefeuillehouder	Groot, F.K. de (FGROO)
Afdeling/team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Datum vaststelling B&W	07 mei 2026
Openbaar?	Ja

Onderwerp

Conceptbegroting 2027 en conceptjaarstukken 2025 Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Kernboodschap

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep stelt jaarlijks een conceptbegroting op. Deze wordt door het Algemeen Bestuur van Tomingroep vastgesteld. Over de conceptbegroting kan de gemeenteraad een zienswijze indienen om zo aandachtspunten mee te geven aan het bestuur van de verbonden partij. Gelijktijdig wordt de conceptjaarrekening ter kennisname aangeboden. Over de conceptjaarstukken kan geen zienswijze worden ingediend.

Besluiten

1. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2025 van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.
2. Kennis te nemen van de conceptbegroting 2027 van het werkvoorzieningsschap Tomingroep.
3. De bijgaande zienswijze op de conceptbegroting 2027 van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep in te dienen.

Aanleiding voorstel

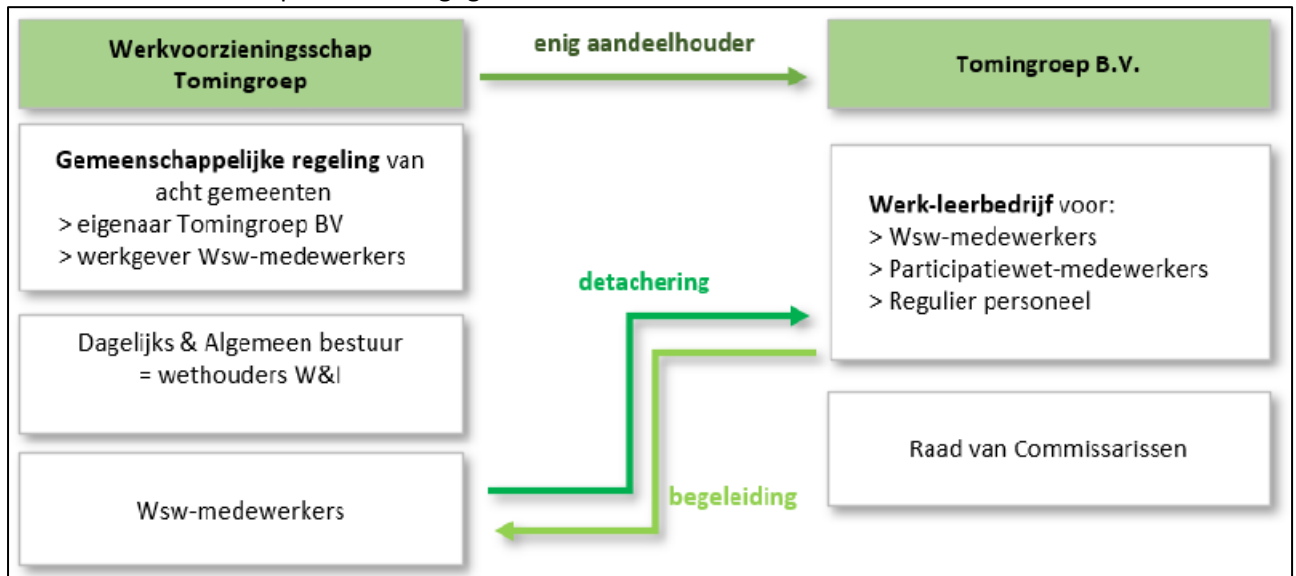
De gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek en de gemeente Almere hebben de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Tomingroep opgericht. Het doel van Tomingroep is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan -binnen of buiten Tomingroep- middels het bieden van werk, scholing en begeleiding. Met het oprichten van de Gemeenschappelijke Regeling hebben de raden hun bevoegdheden en verplichtingen inzake de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) overgedragen. In het bestuur van het Werkvoorzieningsschap hebben de portefeuillehouders van de acht deelnemende gemeenten zitting.

Structuur: Rechtspersonen Tomingroep

De daadwerkelijke bedrijfsactiviteiten worden georganiseerd door Tomingroep BV. Binnen de BV wordt zorggedragen voor een passende bedrijfsvoering en werkgelegenheid. Deze is opgericht om middels opdrachten vanuit de gemeenten en uit de markt voldoende werk voor de doelgroep te genereren. Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep (de GR van de deelnemende gemeenten) is de enige aandeelhouder van Tomingroep BV. De SW-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst bij het Schap en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een overeenkomst tussen het Schap en de BV is vastgelegd welke activiteiten Tomingroep BV uitvoert om SW-medewerkers te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten (detachering) Tomingroep. De gemeenten verlenen jaarlijks een bijdrage aan het Schap voor de

uitvoering van de WSW. Hiervoor wordt de WSW-subsidie die zij van het Rijk ontvangen, een op een overgemaakt aan het Schap.

In het onderstaande schema dat is ontleend aan de jaarrekening 2023 van Tomingroep B.V. zijn de verbanden tussen Schap en BV weergegeven.

Beoogd effect (Doel)

Op grond van artikel 34 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kan de gemeenteraad jaarlijks zijn zienswijze over de begroting voor het komende dienstjaar delen met het Algemeen Bestuur van Tomingroep. Doel is om aandachtspunten mee te kunnen geven aan het bestuur van de verbonden partij. Het geven van een zienswijze is een mogelijkheid en geen verplichting. Afhankelijk van de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief en de verwachte maatschappelijke ontwikkelingen kan de raad er ook voor kiezen om geen zienswijze te geven.

Toelichting besluit (argumenten)

Het vaststellen van de jaarrekening 2025 is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur

De raad ontvangt de conceptjaarrekening 2025 ter kennisgeving. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling is het vaststellen van de jaarrekening 2025 geen bevoegdheid van de gemeenteraden, maar een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Het indienen van een zienswijze bij de begroting 2027 is een bevoegdheid van de raad

Er is sprake van zorgelijke financiële omstandigheden bij Tomingroep. Het Algemeen Bestuur, de directie van Tomingroep en Raad van commissarissen doen al het mogelijke om controle op de situatie te houden en deze voor de komende jaren te verbeteren.

Eind 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de huidige GR te splitsen: Almere en de Gooi en Vechtgemeenten ontwikkelen in de eigen (arbeidsmarkt)regio een eigen sociaal ontwikkelbedrijf. De raad is over die ontwikkeling op meerdere momenten betrokken en geïnformeerd. In de raadsvergadering van 17 december 2025 is de raad geïnformeerd over het voorgenomen collegebesluit om het Noord-Zuidscenario (scenario 2) als richting vast te stellen voor de toekomstige organisatie van werk en participatie en het Algemeen Bestuur van de GR Tomin opdracht te geven een transitieplan op te stellen. Ook is de raad door het college geïnformeerd over het voorgenomen besluit van het algemeen bestuur van het schap inzake de garantstelling aan Tomingroep BV. Omdat destijds nog niet aan alle voorwaarden was voldaan is de behandeling van het raadsvoorstel om te komen tot een positieve zienswijze nu geagendeerd voor de raadsvergadering

van 27 mei 2026.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kan de gemeenteraad een zienswijze indienen op de nu voorliggende conceptbegroting 2027. De raad wordt geadviseerd om voor het begrotingsjaar 2027 bij het Algemeen Bestuur een zienswijze in te dienen (bijlage 4).

Een verdere toelichting op de voorliggende financiële documenten is opgenomen in de financiële paragraaf. In bijlage 3 behorend bij dit voorstel worden de actuele ontwikkelingen nader toegelicht.

Kanttekeningen

Niet van toepassing

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

- Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

Blaricum, Eemnes en Laren maken, net als de overige regiogemeenten, deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling Tomingroep.

Financiën

Jaarrekening 2025 Werkvoorzieningsschap Tomingroep

De jaarstukken 2025 (bijlage 1) werden opgesteld volgens een voorgeschreven stramien waardoor ze niet even makkelijk zijn te doorgronden. Op pagina 2 tot en met 6 treft u het 'Verslag van het bestuur bij de jaarrekening over 2025'. Dit verslag geeft een compleet overzicht van de ontwikkelingen en resultaten van het werkvoorzieningsschap in het jaar 2025.

Een belangrijke ontwikkeling is dat het geconsolideerde financiële resultaat van Tomingroep (BV en GR) licht beter (minder negatief) was in 2025 dan in 2024. Het gaat om € 3,7 miljoen negatief in 2025 ten opzichte van € 3,8 miljoen negatief in 2024. Dit resultaat is behaald ondanks de aanzienlijke verdere krimp van medewerkers met een Wsw-indicatie - waarvoor een ruime rijksvergoeding wordt ontvangen - en een zeer beperkte groei van de medewerkers vanuit de Participatiewet die in Tomingroep BV werkzaam zijn.

Het Werkvoorzieningsschap behaalde over 2025 een positief resultaat van circa € 3,0 miljoen. Dit positieve resultaat wordt grotendeels verklaard door hogere rijksbijdragen per Wsw-medewerker dan eerder begroot. Tegelijkertijd heeft Tomingroep BV over 2025 een verlies geleden van circa € 6,7 miljoen.

Conceptbegroting 2027 Werkvoorzieningsschap Tomingroep

Ook de Begroting 2027 (bijlage 2), met meerjarenraming 2028-2030, is opgesteld volgens een voorgeschreven stramien. In de inleiding op pagina 3 tot en met 5 zijn de belangrijkste aspecten van deze begroting beschreven. Vanwege de naderende transitie van Tomingroep richting gescheiden organisaties in Noord en Zuid per 1 januari 2028, is in de meerjarenraming vanaf 2028 geen rekening gehouden met verdere ontwikkelingen op basis van de huidige situatie. Het is van belang om onder andere kennis te nemen van de verloopstaten eigen vermogen van Tomingroep BV en Werkvoorzieningsschap Tomingroep op pagina 22. Daaruit is onder andere het volgende op te maken:

Het tekort van de BV is in de afgelopen jaren steeds verder toegenomen en bedraagt naar verwachting € 7,6 miljoen in 2026 en 2027.

Het eigen vermogen van de BV is eind 2025 negatief geworden en moet met een extra exploitatiebijdrage in 2026 op het vereiste minimumniveau van € 2,5 miljoen gebracht worden. Het voor 2026 verwachte geconsolideerde negatieve resultaat (Schap en BV samen) van € 5,9 miljoen kan nog worden opgevangen vanuit het eigen vermogen. Het voor 2027 verwachte geconsolideerde negatieve resultaat van € 6,2 miljoen kan niet meer worden opgevangen vanuit het eigen vermogen.

Het eigen vermogen van het Werkvoorzieningsschap bedraagt eind 2025 circa € 9,6 miljoen, maar daalt naar verwachting naar nihil eind 2027.

Daarnaast ontstaat op korte termijn een liquiditeitsvraagstuk doordat een groot deel van het vermogen vastligt in vastgoed en machines.

Om die reden is in de begroting van het Schap over 2027 op grond van artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling een aanvullende bijdrage van € 5,1 miljoen van de deelnemende gemeenten opgenomen. Daarbij wordt primair gekeken naar dekking via verkoop van panden en benutting van stille reserves van het schap. De aanvullende gemeentelijke bijdrage wordt nadrukkelijk als laatste redmiddel beschouwd. Mocht hiervan alsnog gebruik moeten worden gemaakt, dan bedraagt het aandeel voor de gemeente Laren op basis van de huidige verdeelsleutel circa € 61.000.

De structurele financiële druk bij Tomingroep BV wordt met name veroorzaakt door de afname van de WSW-populatie, beperkte instroom vanuit de Participatiewet en onvoldoende dekking van de kosten voor begeleiding en uitvoering van trajecten.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

De jaarstukken 2025 zijn conform de statuten ter informatie. De conceptbegroting wordt ter vaststelling aangeboden aan Algemeen Bestuur van het Schap. Eventuele zienswijzen van gemeenten worden daarbij meegenomen. Tomingroep verzoekt gemeenten daarom de zienswijzen uiterlijk op 1 augustus 2026 kenbaar te maken.

Na vaststelling van de conceptbegroting 2027 door het Algemeen Bestuur van het Schap wordt deze vóór 15 september 2026 ingediend bij de Provincie Noord-Holland. De gemeenteraden ontvangen een kopie van de vastgestelde begroting.

Communicatie

De gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep. Het AB heeft op 15 april 2026 ingestemd met bijgaande conceptjaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027. Voorafgaand aan de definitieve besluitvorming in het AB wordt de conceptbegroting 2027 van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep middels dit voorstel aan de raad voorgelegd.

In mei en juni 2026 worden informatieavonden voor raadsleden georganiseerd. Daarin zullen bestuursleden, de directie en de transitie-manager nadere informatie geven over het transitieproces en wat dat betekent voor de huidige organisatie van Tomingroep. De raad wordt van harte uitgenodigd daaraan deel te nemen.

Bijlagen

Concept raadsbesluit

1. Conceptjaarstukken 2025 Werkvoorzieningsschap Tomingroep
2. Conceptbegroting 2027 Werkvoorzieningsschap Tomingroep
3. Document met toelichting op de exploitatiebijdrage, steun bij liquiditeit en garanties binnen Tomingroep (GR en BV) en de deelnemende gemeentelijke participatie.
4. Zienswijze op de conceptbegroting 2027 van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep
5. Checklist beoordeling begrotingen verbonden partijen Tomin